Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaostolle

Hallituksen esitys HE 154/2022 vp eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Lausunnon antaja: Supercell Oy

Supercell Oy kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Suomen tulevaisuuden menestyksen avainsana on ***osaaminen***. Nyt on tehtävä päätöksiä, jotka samaan aikaan *sekä* luovat uutta osaamista Suomessa *että* houkuttelevat uusia osaajia ulkomailta Suomeen – nämä *kummatkin* ovat aivan ratkaisevia tekijöitä pärjätäksemme tulevaisuuden globaalissa kilpailussa.

Riittävät panostukset koulutukseen luovat uuden hyvinvoinnin ja osaamisen pohjan. Tämä vaatii investointeja sekä perus- että huippututkimukseen ja TKI-toimintaan. Kyse ei ole pelkästään siitä, että yhteiskunnan tulisi käyttää rahaa koulutukseen ja tutkimukseen, vaan tätä rahaa voidaan ja on syytäkin kerätä myös yksityiseltä ja kolmannelta sektorilta. Yhteiskunnan tulee luoda puitteet, jossa myös yksityiset panostukset tutkimukseen ja koulutukseen onnistuvat vaivattomasti ja toimivat hyvin yhteen julkisen rahoituksen kanssa.

Tarvitsemme huipputason asiantuntijoita Suomeen varmistaaksemme kilpailukykymme. Tämä vaatii aktiivista työtä, josta työ- ja elinkeinoministeriön Talent boost -hanke on hyvä esimerkki. Lisäksi meidän on tehtävä toimia, jotka helpottavat työperäistä maahanmuuttoa sekä kansainvälistä rekrytointia, avaavat reittejä uusille ihmisille Suomeen ja helpottavat kotiutumista ja juurtumista suomalaiseen yhteiskuntaa. Meidän tulee hioa maahanmuuton prosessit sujuviksi, pankkitiliä tai henkilötunnusta ei pitäisi joutua odottamaan ja tunnistautuminen prosessissa pitää olla sujuvampaa.

Digitalisaatiosta puhutaan usein juhlapuheissa ja vaikka olemmekin maailman mittapuulla edelläkävijä, on kehitystyölle tarvetta myös meillä Suomessa. Moni hakemus täytyy edelleen toimittaa paperisena eivätkä käytössä olevat järjestelmät edelleenkään keskustele keskenään. Monella Suomeen muuttaneella on ollut merkittäviä hankaluuksia päästä käyttämään digitaalisia palveluita. Haasteet liittyvät erityisesti henkilötunnukseen ja sen saantiin sekä

maahanmuuton prosesseihin. Digitalisaatioon liittyvät haasteet ja pullonkaulat on hoidettava kuntoon. On hyvä, että Digi- ja väestötietoviraston resursseihin on näiltä osin tehty lisäyksiä. Myös ulkoministeriön vetämä Virtual Finland -hankkeen eteneminen on tärkeää turvata.

On erittäin tärkeää puhua avoimen, houkuttelevan ja uusia tulijoita vastaanottavan yhteiskunnan puolesta, mutta puheiden ja ilmapiirin tueksi tarvitaan myös konkreettisia päätöksiä. Se on tänään tärkeämpää kuin koskaan, kun kriisit ovat muuttaneet Suomen asemaa ja houkuttelevuutta. Konkreettisesti tämä tarkoittaa esimerkiksi panostuksia koulutukseen ja tutkimukseen, kansainvälisten osaajien kotoutumisen helpottamista ja ratkaisuja, jotka mahdollistavat kehittyville yrityksille sijoittumisen ja kasvamisen Suomessa.

Osaavien ammattilaisten houkuttelemisen lisäksi meidän on huolehdittava siitä, että Suomi on tulevaisuudessa paikka, jossa maailman luokan yritykset luovat menestystä. Tässä on kyse samaan aikaan sekä uusien yritysten synnystä että olemassa olevien yritysten houkuttelusta Suomeen.

Suomessa on oltava vakaa ja ennustettava toimintaympäristö, joka pystyy vastaamaan myös työntekijöiden inhimillisiin tarpeisiin. Kansainvälinen ja houkutteleva ilmapiiri muodostuvat, kun lapsilla on mahdollisuus englanninkieliseen koulutukseen ja työpaikka löytyy myös puolisoille. Olennaista on se, miten päättäjät suhtautuvat yrityksiin ja tukevat kansainvälisten yritysten ja osaajien sijoittumista.

Valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaostolle haluamme korostaa kahta asiaa valtion ensi vuoden talousarvioon liittyen:

Haluamme korostaa työ- ja elinkeinojaostolle digitaalisen henkilötunnuksen merkitystä työperäisen maahanmuuton sujuvoittamisessa. Eduskunta käsittelee tällä hetkellä lakia digitaalisen henkilöllisyystodistuksen mahdollistamiseksi ja lain on tarkoitus tulla voimaan ensi vuoden syyskuussa. Ennen käyttöönottoa käydään eduskuntavaalit, jotka saattavat vaikuttaa asian käsittelyaikatauluun. Pidämme tärkeänä, että eduskunta tunnistaa tämän hankkeen merkityksen ja asia etenee suunnitellulla aikataululla vaaleista ja niiden aiheuttamista aikatauluhaasteita huolimatta.

Lisäksi haluamme korostaa työ- ja elinkeinojaostolle T&K-rahoituksen merkitystä. Niillä luodaan edellytyksiä uuden kasvun ja työpaikkojen syntymiselle, mikä on erityisen tärkeää vaikeiden koronavuosien ja hankalan Ukrainan tilanteen myötä. Suomen tavoitteena on nostaa tutkimus- ja kehittämismenot neljään prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä. Tavoitetta on tärkeää edistää mahdollisimman kunnianhimoisesti ja riittävän nopealla aikataululla. Hallituksen esityksessä panostukset T&K -rahoitukseen laskevat noin 110 miljoonalla eurolla vuoden 2022 talousarviosta. Mielestämme olisi tärkeää, että

kehityksen suunta voitaisiin kääntää ja ensi vuonna kyettäisiin tekemään vähintään tämän vuoden budjetin tasoiset panostukset T&K -rahoitukseen.

Helsingissä, 20. lokakuuta, 2022

Kunnioittaen,

Supercell Oy

Markku Ignatius
General Counsel & Public Policy